

ΕΤΟΣ 5'.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἀπριλίου 1903.

ΑΡΙΘ. 7.

Ο "ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ,, ΕΝ ΤΩ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩ

∞ ∞

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗΝ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΜΟΥ

15 Ἀπριλίου 1894. Μ. Παρασκευή.

Μελαγχολική, ὡς καὶ ἡ αἰτία ἡ προκαλοῦσα αὐτήν, βαθυτέρα ὁσημέρσι με ἤλισκεν ἡ ἠθικὴ ἀλγηδών. Αἱ θρησκευτικαὶ τελεταί, αἱ τὸν καθαρῶς ἱεροπρεπῆ καὶ ἀκράτως αὐστηρὸν τύπον ἀποβαλοῦσαι διαδοχικῶς. ἦσαν πάντοτε αἱ μεγαλοπρεπεῖς καὶ σεμνοπρεπῶς ἐπιδεικτικαὶ τελεταί τῆς ἀναμνήσεως τῶν Παθῶν ἅτινα μετὰ γλυκειάς καὶ ποιητικῆς ἄμυ κατανύξεως, δοξάζει καὶ γερραίνει πάντοτε ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία. Ἄλλ' ἡ κατήφεια τῶν πενθίμων ἱεροτελεστιῶν ὑπέστη καὶ αὕτη τοῦ χρόνου καὶ τῆς ἐποχῆς τὴν ἐπιρροήν. Καὶ ἡ Ἁγία καὶ μεγάλη Παρασκευὴ παραμένει πάντοτε ἡμέρα ἀγιότητος καὶ νηστείας, ἡ αἰδήμων ὁμῶς καὶ κατανυκτικῆ ὀδύνη, ἡ ἀπὸ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ Θεοῦ Πάθους ἐκπορευομένη, ὑποκρινώσα τὴν ἄκραν ὀξύτητα αὐτῆς μεταπίπτει εἰς ἡρεμώτερον αἶσθημα, οὐχὶ πάντῃ ἀλλότριον πρὸς τὴν ἐορτάσιμον προσδοκίαν τῆς ἐπερχομένης ἀναστασίμου ἡμέρας, καὶ τὰς πατροπαράδοτους καὶ εὐχέστους μερίμνας τὰς συναπτομένας πρὸς τὴν προπαρασκευὴν τῆς ἀπ' Ἐκκλησίας καὶ κατ' αἶκον λαμπροτέρας καὶ ἐπιδεικτικωτέρας πανηγύρεως τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης ἡμέρας τῆς Ἀναστάσεως.

Αἱ εἰκόνες αὗται φαίδρῶς θορυβώδεις ἐνίοτε, καὶ συνεχῶς μὴ ἀπολύτως σοβαραί, ἀπειργάζοντο, ἐξαιρέτως τὰς ἡμέρας ταύτας, πενθιμωτέρας τὰς ἐντυπώσεις μου. Εἰς τὸ παρελθόν, τὸ χθεσινὸν ἔτι, παραπλήσια ἀθυμίας σκέψεις, δὲν εἶχον ἀμερίστως ἐπιφοιτήσει εἰς τὴν ψυχὴν μου. Ἄλλ' ἤδη, ὅτε πολὺ ἀσεβαστὴ κεφαλὴ ἀνεπαυθὴ ὑπὸ τοῦ Κοιμητηρίου τὸ χῶμα, ἀνεμοχλεύθη, ὑπὸ τὴν καταγιγίδα ὑπερτάτου ἄλγους, σύμπας ὁ ἐσωτερικὸς κόσμος, καὶ αἱ χαρίεσσαι τῶν παιδικῶν χρόνων ἀναπολήσεις, αἱ πρὸς τὴν μυστηριώδη καλλονὴν καὶ τὸν ἱερώτερον πανηγυρισμὸν τῶν ἡμερῶν τούτων συνδεόμεναι, ἐπῆλθον καὶ πάλιν. Ἄλλὰ δὲν ἦσαν πλέον φαίδρα! Νέφος σκιερὸν κατεκάλυψε τὰς γελοίστας ἐκείνας τοῦ ἀθώου παρελθόντος σκηνάς. Τὸ ἀκάτιον τῆς ζωῆς ἐπλήγη εἰς τὸ πολῦτιμον πηδάλιον ἀριβῶς, καὶ τὸ πλήρωμα, τὸ παρὰ τὸν σεβάσιμον καὶ προσφιλῆ κυβερνήτην συνεσταλμένον, τὸ ἀναπετάσαν τὸ μικρὸν ἰστίον του εἰς τὸ τρικυμιώδες πέλαγος τοῦ βίου, καὶ ἐπαχθῶς θαλασσομαχοῦν, ἐμβρόντητον εἶδε ἀναρπαζόμενον τὸν χρηστὸν καὶ χαρακτηριστὸν πλοηγόν, καὶ ἰσχυροτέραν ἡσθάθη τὴν θύελλαν μακρομένην πέραξ τῆς εὐθραύστου ἐκείνης σανίδος. Αἱ ὄψεις ἐσκυθρόπασαν πᾶσαι. Ἐρυθροὶ ἀπέβησαν οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπὸ τῆς ἀγρυπνίας καὶ τοῦ δακρύου, καὶ τὴν ὀξύτητα τοῦ ἀλγεινοτάτου τραύματος, οὐδὲ τοῦ Πλάτωνος ἡ μεταρσιοῦσα φιλοσοφία, οὐδὲ τοῦ Εὐαγγελίου ἡ

Πίστις ἰσχυρῶς ἐπαρκῶς νὰ πραύνη. Ὑπὸ τὸ ἄχθος πληγείσης φιλοστοργίας τὸ χεῖλος συνεχῶς ἐπαναλαμβάνει τοῦ Προφητάνακτος τοὺς Ψαλμούς. Αἱ ἐξάρσεις τοῦ Ἰουδαίου Λυρικοῦ, τοῦ κορυφαίου τῶν λυρικῶν, τοῦ ἀληθοῦς Προφητάνακτος βαλσαμοῦσι στιγμιαίως τὴν τετραυματισμένην καρδίαν μας, ἀλλὰ τὸ ἄλγος ληθαργεῖ δὲν ἀποθνήσκει. Καὶ ὅταν τοῦ παραμυθητικοῦ φαρμάκου ἡ πρᾶξις καὶ ἐλέημων ἐπίδρασις παρέλθῃ, ἀφυπνίζεται καὶ πάλιν τὸ ἀδυσωπητὸν ἄλγος, καὶ δάκει, δάκνει ἀνοικτιρμόως τὴν ψυχὴν. Τότε δειναὶ ἐξημμένων παθῶν συγκρούσεις κλυδωνίζουσι ψυχὴν καὶ καρδίαν. Τὸ σκάφος τῆς ζωῆς κατολισθαίνει ἐπικινδύνως πρὸς τὸ φρίσσον καὶ πικρότατον κύμα. Διαρρέει ἑλαφρὸν δὲ καὶ ἀνεραμάτιστον καταγιγίζεται ἀπελπι. Ἔρμα, ἔρμα ταχέως. Προβάλλει τότε ἡ ἑλληνικὴ φιλοσοφία, καὶ ὁ ναυαγός, ἀντλῶν ἐσπευσμένως, καταστέλλει μικρὸν τοὺς κλυδωνισμοὺς τῆς ὀλκάδος. Ἄλλὰ νέα ἐπέρχεται θύελλα καὶ ἀνεπαρκῆς ἐξηλέγχθη τὸ ἔρμα. Τότε ἀκτινοβόλως ἀνίσταται ἡ Θρησκεία. Ἐκτείνει σώτειραν τὴν ἁγία χεὶρὰ Τῆς, καὶ ὅπως ποτέ, ὑπὸ τὴν θείαν λαλίαν τοῦ Ἰησοῦ, ἐταπεινώθη φιμωθὲν τὸ κύμα τῆς λίμνης, ἐπραύνη οὕτω καὶ ἡ θύελλα τῆς ψυχῆς, καὶ τὸ ἀπὸ τῆς Πίστεως ἀντληθὲν ἔρμα ἔσωσε καὶ ἐμπεδωτέρον κατέστησε τὸν θυελλώδη πλοῦν τῆς ζωῆς. Χρόνοι ἀπιστίας καὶ ὕλισμου, πόσον ἐξητελείσατε τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὴν εὐγένειαν, ποίους διαταγμοὺς ὀλιθίους ἐνεπνεύσατε εἰς τὸν δῦσπιστον, τίνος παρηγορίας γλυκυτάτου κεφαλαίου ἐστερήσατε τὸν ἀπιστον! . . .

Ὅτε, τοιαῦτα ἀναλογιζόμενος, διῆλθον τὴν πύλην τοῦ πέραν τοῦ Ἰλισσοῦ νεκροταφείου, ἦτο νύξ πλέον· νύξ βαθεῖα καὶ σιωπηλή. Ἄλλὰ τὸ σκότος οὐδὲν εἶχε τοῦ ἀποτροπαίου ἐκείνου καὶ ζοφεροῦ μελανοῦ, τοῦ ἀποπνιγόντος τὴν ψυχὴν καὶ νεκροῦντος πᾶν αἶσθημα, ἐκτὸς τοῦ τῆς φρίκης. Ἦτο φῶς ὑπόσκιον μάλλον· σκότος διαυγές καὶ ὄνειροπόλον ἀπὸ διαστέρου στερεώματος ὑποκυάνου καὶ διαφανοῦς καταχέομενον εἰς τὴν ἡσυχον καὶ ἀνθόσπαρτον φύσιν. Ἠρεμος τοῦ Ἀπριλίου ὁ νυκτερινὸς ἀνεμὸς ἐσάλευε τοὺς κλώνας τῶν κυπαρίστων, ἐθώπευε τὰς μαργαρίτας, ἔψαυε τὰ ἄνθη καὶ ἀπομυζῶν τὰ ἀρώματά των ἠδέως ἐξέχευε ταῦτα, ὑπὸ τὴν ἀβρότητα τῆς πνοῆς του, εἰς τὴν πέραξ ἡρεμοῦσαν εἰκόνα. Ἐνίοτε τὸ πνεῦμα ἐπῆρχετο ἰσχυρότερον· καὶ τότε διολισθαῖνον διὰ τῶν κλάδων καὶ φύλλων ἀπειργάζετο μελαγχολικὸν ψίθυρον παραπλήσιον πρὸς ὑστάτας ἀναπάλσεις μυστηριώδους ἀρμονίας πόρρωθεν, πολὺ πόρρωθεν ἀρρήτως καὶ ἀφανῶς φθεγγομένης. Γαλήνη ἱερὰ καὶ ἀτελεῦττος ἐκράτει εἰς τὸν σεπτὸν καὶ περιηλμένον ἐκείνον περιβόλον, ἐνθα, ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῆς Πίστεως καὶ τῆς Ἐλπίδος ὀδηγοῦμενοι, ἠγκυροβόλησαν τέλος οἱ τεταλαιπωρημένοι ναυαγοὶ τῆς ζωῆς. Εἰς τὸν κορμὸν μικροῦ σταυροῦ μελανοῦ, ἔδεσαν ἀσφαλῶς τὰ πρυμνήσια αὐτῶν, καὶ ἐκοιμήθησαν ἐν εἰρήνῃ. Διατί προσέχω μήπως ὁ ἦχος τῶν βημάτων μου, εἰς τὰς μελαγχολικὰς ταύτας καὶ σιωπηλὰς δενδροστοιχίας φερομένου, ἀφυπνίσῃ τοὺς κοιμηθέν-

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν
Θεόκλητος Μηνόπουλος.

ΗΡΡΙΚΟΣ ΙΨΕΝ

Ἄλλης πάλιν μεγάλης φιλολογικῆς δόξης, τοῦ μεγάλου δραματικοῦ συγγραφέως καὶ ποιητοῦ, τοῦ Ἑρρίκου Ἴψεν, ἐπανηγυρίσθη πρό τινας ἡ ἑβδομηκονταπενταετηρίς.

Τέσσαρες μῆνες δὲν παρήλθον ἀφ' οὗτο ἐπανηγυρίσθη ἡ ἑβδομηκοστὴ πέμπτη ἐπέτειος τοῦ Β. Bjoernson καὶ ἰδοὺ πάλιν εὐτυχῆς καὶ ὑπερήφανος ἡ γενέτειρα Νορβηγία ἔρχεται δι' ἀμαράντου στεφάνου δόξης νὰ στεφανώσῃ τὸν ἕτερον τῆς Νορβηγικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας ἀναμορφωτὴν, καὶ μετ' αὐτῆς σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος, ἀποτίων φόρον θαυμασμοῦ εἰς τὸν ἐξοχὸν ἀνατόμον καὶ ἐρευνητὴν τῆς συγχρόνου κοινωνίας.

Ὁ Ἑρρίκος Ἴψεν ἐγεννήθη ἐν Σκιέν τῷ 1828.

Νεώτατος ἤρξατο τοῦ φιλολογικοῦ αὐτοῦ σταδίου. Εἰκοσαετῆς περίπου ἔγραψε τὸν Κατιλίαν του, δράμα, τὸ ὁποῖον κατέστησεν αὐτὸν γνωστὸν ἐντὸς ὀλίγου καὶ ἐξησφάλισεν αὐτῷ περιφανῆ θέσιν, οὐ μόνον ἐν τῇ πατρίδι, ἀλλὰ καὶ τῇ παγκοσμίῃ φιλολογίᾳ.

Εἰς τὸν Κατιλίαν, διέγραψε τὰς περὶ κοινωνίας ιδέας του, τὰς ὁποίας ἀκολούθως ἀνέπτυξε τὸσφ σαφῶς εἰς τὰ μετέπειτα δράματά του.

Τὰ πρῶτά του ἔτη διήλθεν ὡς κριτικὸς εἰς τὸ ἐν Βεργγὴν θέατρον, ἀκολούθως δὲ εἰς τὸ ἐν Χριστιανίᾳ ἐθνικὸν θέατρον, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἀποστολὴν τὰ μέγιστα συνετέλεσε, προλειάνας τὴν ὁδὸν εἰς τὸν ἀντάξιόν του διαδοχὸν τὸν Bjoernson.

Ἀπὸ τοῦ 1866, ὅτε παρητήθη τῆς διευθύνσεως τοῦ θεάτρου, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς πατρίδος του, ζῶν ἐκτοτε

εἰς τὰς προσφιλεῖς αὐτοῦ πόλεις τὴν Δρέσδην καὶ Μόναχον.

Ὁ Ἴψεν εἶναι πλουσιώτατος εἰς ιδέας καὶ λεπτότητος σατυρικός ποιητής. Ἐνεβάρθουν ὅσον οὐδεὶς ἄλλος εἰς τὴν σπουδὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς κοινωνίας, πραγματευθεὶς διὰ τῶν δραμάτων τὰ διάφορα θρησκευτικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα.

Ἄλλ' εἰς τοῦτο διακρίσει πολὺ τοῦ Bjoernson, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον χαρακτηρίζει ἄκρα αἰσιοδοξία μετ' αὐστηρᾶς ἠθικῆς λογικῆς. Ἄλλ' ἔτις τοῦτο προέβηται ἐκ τῆς αὐστηροτάτης ἀντιλήψεως τῶν κοινωνικῶν καὶ θρησκευτικῶν συνθηκῶν, αἵτινες κατέστησαν αὐτὸν εἰς ἄκρον μεμφίμοιρον καὶ ἀπισιόδοξον.

Ἐγράψε πλήθος φιλολογικῶν ἔργων, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ περιφημότερα εἶναι τὰ σατυρικὰ καὶ φιλοσοφικὰ δράματά του. Ἡ «κωμῆδία τοῦ ἔρωτος», ὁ «Πιέρ Γκύντ», «οἱ Βρυκολάκες», «Τὰ στηρίγματα τῆς κοινωνίας», «Ρόσμεροχόλμ», ὁ «Ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ», «Χέδδα Γκάλβερ», «Αὐτοκράτωρ καὶ Γαλιλαῖοι», ἡ «Ἀγριόπαια» κτλ.

Τὰ δράματα τοῦ Ἴψεν ἔχουσι μεταφρασθῆ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς εὐρωπαϊκὰς γλώσσας, καὶ κατέχουσι τὴν πρῶτην θέσιν εἰς τὸ παγκόσμιον δραματολόγιον, ἐνθουσιωδῶς γενόμενα δεκτὰ παρὰ τῆς κοινωνίας τὴν ὁποίαν τὸσφ καυτηριάζει καὶ μέμφεται.

Καὶ παρ' ἡμῖν δὲ ἐγένοντο ἐπιτυχεῖς μεταφράσεις τῶν κυριωτέρων δραμάτων του, παρασταθέντων μετὰ καταπληκτικῆς ἐπιτυχίας.

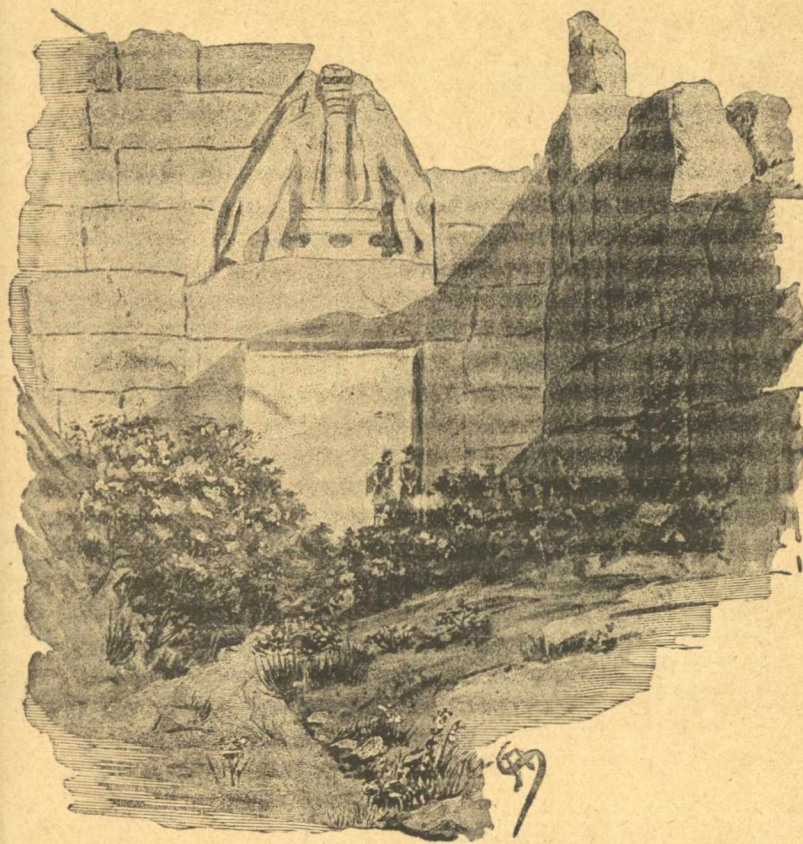
Ὡσαύτως ἐξέδωκε καὶ συλλογὰς λυρικῶν ποιημάτων, ἱστοικορρωμαντικὰ ἔργα, τοὺς «Μνηστῆρας τοῦ Θρόνου» καὶ ἄλλα.

Ταῦτα ἐν ὀλίγαις γενικαῖς γραμμαῖς περὶ τοῦ μεγάλου Νορβηγοῦ συγγραφέως καὶ ποιητοῦ, ὅστις δικαίως δύναται νὰ ἐπικληθῆ ὁ μεγαλειότερος καὶ αὐστηρότερος ἀνατόμος τῆς συγχρόνου κοινωνίας, καὶ ὁ ὁποῖος μετὰ τοῦ Bjoernson ἀποτελεῖ τὴν λιμπροτάτην καὶ ἐνδοξοτάτην πνευματικὴν ζυωρὶδα τῆς συγχρόνου Νορβηγικῆς φιλολογίας. **Α. Θ. Σ.**

Υ. Γ. — Ἡ γνώριμία τοῦ Ἴψεν μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ κοινοῦ δὲν ἀριθμεῖται ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.

Μόλις τῷ 1894 ἐγένετο γνωστὸς παρ' ἡμῖν διὰ τῶν Βρυκολάκων του, τοὺς ὁποίους πρῶτος μετέφρασε λιαν ἐπιτυχῶς ὁ κ. Μ. Δ. Γιαννουκάκης. Ἐκτοτε μετεφράσθησαν τὰ ἀρίστα τῶν ἔργων του, παρασταθέντα ἀλληλοδιαδόχως μετ' ἐξαιρετικῆς ἐπιτυχίας ἀπὸ τῶν Ἀθηναϊκῶν θεάτρων, πολλοὶ δὲ τῶν παρ' ἡμῖν λογίων ἐπεδόθησαν εἰς τὴν μελέτην τῆς φιλολογίας τῶν Σκανδιναυικῶν Χωρῶν.

Περὶ τοῦ Ἴψεν καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὡραῖον διάλεξιν ἔκαμεν ὁ κ. Γρ. Σερόπουλος, δημοσιευθεῖσαν ἐν τῇ «Ἐστία» τοῦ 1894 εἰς τρία κατὰ σειρὰν φύλλα, τῆς 30 καὶ 31 Ὀκτωβρίου, καὶ 1 Νοεμβρίου. **Α. Θ. Σ.**

Πύλη Λεόντων — Μυκῆναι

ΣΚΑΛΑΘΥΡΜΑ

Η ΗΛΙΚΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ

Ὁ Edmond Abou, λέγει κάπου, δὲν ἐνθυμοῦμαι ἀκριβῶς, ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ μόνον αἱ βασίλισσαι ἐκ τῶν γυναικῶν δὲν δύναται νὰ ἀποκρύψωσι τὰ ἔτη τῆς ἡλικίας αὐτῶν καὶ νὰ παρουσιάσωσιν αὐτὰς κατωτέρας τοῦ πραγματικοῦ, διότι καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ λεπτόν καὶ δευτερόλεπτον, καθ' ὃ τὸ πρῶτον εἶδον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου ἀκριβῶς ἔχει σημειωθῆ.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἀποκάλυψις τῶν ἐτῶν τῶν κυριῶν, μάλιστα δὲ τῶν δεσποινίδων προδίδει ἑλλειψιν ἀνατροφῆς καὶ λεπτῆς συμπεριφορᾶς. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ γυναικός, οἷα ἡ Ἑλένη, ἡ κόρη τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λήδας καὶ σύζυγος τοῦ Μενελάου, ἥτις ἔζησε τὸσφ πρὸ ἡμῶν χιλιετηρίδας, καὶ τὸσφ ἔγραψαν περὶ αὐτῆς, νομίζω ὅτι δὲν θέλει μοι ἀποδοθῆ ἑλλειψις ἀβρότητας καὶ σεβασμοῦ πρὸς τὸ ὡραῖον φύλον.

Ἡ Ἑλένη ἦτο βασίλισσα, καὶ οἱ γράψαντες περὶ αὐτῆς ἐκτὸς τῶν ἐγκωμίων ἅτινα ἐπλεξαν δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τοῦ νὰ σημειώσωσι καὶ διάφορα γεγονότα ἐκ τῆς ἀντιπαράθεσεως τῶν ὁποίων ἀφ' ἐαυτῆς προκύπτει ἡ ἡλικία τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἥτις ἐγένετο ἀφορμὴ δύο λαοὶ ἐπὶ ὀλόκληρα ἔτη νὰ ἀλληλομαχῶσι καὶ πλείστοι νὰ εὕρωσιν οἰκτρὸν θάνατον.

ΠΑΠΑΡΟΥΝΕΣ

Στὰ νέα σιτάρια βγαίνουμε
Στοὺς δρόμους πλάι ἀνθοῦμε,
Στῶν κάστρων τὰ χαλάσματα
Κι' ὅπου χορτάρι ἀνθεῖ.
Τῆς πεταλούδας ἀδερφὸς
Μιὰ ἡμέρα μόνο ζοῦμε,
Ἀλλὰ μιὰ μέρα δλότρελλη
Μιὰ ἡμέρα ἐρωτικὴ!...

Σκληρὸς τὴν ἄλλη ὁ ἄνεμος
Περνάει γὰ νὰ μᾶς πάρη,
Καὶ τὰ φτωχὰ φυλλάκια μας
Σκορπίζει μὲ ἀπονιά,
Κι' ἀπ' τὴ δροσάτη νεότη μας
Μονάχα ἓνα κλωνάρι
Μένει, γὰ κλαίη τὴ μοῖρά μας
Νὰ σείεται θλιβερά!...

Μὲ τὴν ἀνθρώπινη ζωὴ
Πόσο ἡ ζωὴ μας μοιάζει!...
Εἶνε τοῦ πόνου ἀγριώτερη
Ἡ συμφορὰ ἡ βαρειά,
Ἀπὸ τὸ δέντρο τῆς καρδιάς
Τὸν κάθε ἀνθὸ τινάζει
Καὶ ξεροκλάδι ἀφίνει τὴν
Στοῦ Κόσμου τὴν ἐρμιά!...

Θρ. Ζωῖόπουλος.

Ποία λοιπὸν ἦτο ἡ ἡλικία τῆς Ἑλένης καὶ μάλιστα καθ' ἣν ἐποχὴν πρὸ τῶν ὀμμάτων αὐτῆς εἶδε πίπτοντας τὸσφ χιλιάδας ἀνδρῶν μαχομένων ὑπὲρ τῆς τιμῆς καὶ τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας, τὴν ὁποίαν τὸσφ ἐλαφρῶς φερομένη ἐπρόδωκε καὶ ἐμόλυνε;

Παρακολουθήσωμεν αὐτήν.

Εἶναι γνωστὸν ἐκ τῆς μυθολογίας, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἐτελοῦντο οἱ γάμοι τοῦ Πηλέως μετὰ τῆς Νηρηίδος Θετίδος, προσεκλήθησαν πάντες οἱ Θεοὶ πλὴν τῆς Θεῆς Ἐριδος, καὶ ὅτι αὐτὴ ἐκδικουμένη τὴν τοιαύτην περιφρόνησιν ἔρριψεν ἐν μέσῳ τῆς διασκεδάσεως καὶ εὐθυμίας, χρυσοῦν μῆλον μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς: «Ἡ καλλίστη λαβέτω», καὶ ὅτι ἐκ τῶν παρισταμένων θεαινῶν μόναι ἔμειναν διεκδικούσαι τὰ πρωτεῖα τοῦ κάλλους ἡ Ἥρα, ἡ Ἀθηνα καὶ ἡ Ἀφροδίτη καὶ ὅτι ὁ Ζεὺς πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπετάθησαν αὐταὶ ἵνα λύσῃ τὴν διαφορὰν, παρέπεμψεν αὐτὰς διὰ τοῦ Ἑρμοῦ εἰς τὸν Πάριν, υἱὸν τοῦ Πριάμου, ποιμαίνοντα τὰ ποίμνια τοῦ πατρὸς του ἐπὶ τῆς Ἰδης, ἵνα κρίνῃ ποία μεταξὺ αὐτῶν ἡ ὡραιότερα καὶ ὅτι ὁ Πάρις ἔκρινεν ὑπὲρ τῆς Ἀφροδίτης, τῆς θεᾶς τοῦ κάλλους, ὑποσχεθείσης εἰς αὐτὸν τὴν ὡραιότατην γυναῖκα τοῦ κόσμου.

Κατόπιν εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Πάρις ἔλθων εἰς τὴν Σπάρτην, ἐφιλοξενήθη εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Μενελάου, καὶ ὅτι καθ' ὃν χρόνον ἀπουσίαζεν οὗτος εἰς Κρήτην, ἤρπασεν τὴν Ἑλένην, τῆς ὁποίας ἡ ἀρπαγὴ μᾶλλον ἐκου-

δία φαίνεται ἡ βία γενομένη.

Κατὰ τὸν χρόνον λοιπὸν τῆς ἀρπαγῆς, ποίος ἡλικίας ἦτο ἡ Ἑλένη :

Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα φαίνεται ὅτι ἦτο περίπου 28 ἢ 30 ἐτῶν. Εἰκάζεται δὲ τοῦτο, ἐκ τοῦ ὅτι εἶχε θυγατέρα τὴν Ἐρμιόνην, ἡλικίας 12—15, ἥτις μάλιστα ἀνελύθη εἰς δάκρυα καὶ δριμείας ἔκαμε ἐπιπλήξεις πρὸς τὴν μητέρα της ἀκολουθοῦσαν τὸν Πάριν, ὡς ἀναφέρει Κόλουθος ὁ ἐκ Λυκοπόλεως τῆς Αἰγύπτου ποιήσας τὴν «Ἑλένης ἀρπαγὴν».

Ἀπὸ δὲ τῆς ἀρπαγῆς τῆς Ἑλένης μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς Τρωάδος παρῆλθον περί τὰ 40 ἐτ. ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἐξῆς. Καθ' ὃν χρόνον ὁ Πάρις ἔρπασε τὴν Ἑλένην, ὁ Ἀχιλλεύς, ὁ υἱὸς τοῦ Πηλέως καὶ τῆς Θέτιδος, μόλις εἶχε γεννηθῆ.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀκολουθήσῃ ὁ Ἀχιλλεύς τὴν ἐστρατείαν, καὶ νὰ ἀποκτήσῃ υἷν τὸν Πύρρον τὸν καὶ ἄλλως καλούμενον Νεοπτόλεμον, ὅστις καὶ μέρος ἔλαβε κατὰ τὴν καταστροφὴν, θυσιάσας εἰς τὸν τάφον τοῦ πατρός του τὴν Πολυξένην, κατ' ἀνάγκην πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τοῦλάχιστον 40 παρῆλθον ἐτη.

Κατὰ τὴν ἀρπαγὴν λοιπὸν ἡ Ἑλένη ἦτο 28—30 ἐτῶν. Εἰς ταῦτα προστιθέμενα καὶ τὰ 40 ἐτῆ τὰ ἀπὸ τῆς ἀρπαγῆς μέχρι τῆς καταστροφῆς τῆς Τρωίας, μᾶς δίδουσιν τὸν ἀξιοσέβαστον ἀριθμὸν τῶν 68—70 ἐτῶν.

Ὡστε ὅταν ἡ Ἑλένη ἠκολούθησε πλέον τὸν Μενέλαον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἦτο ἐβδομηκονταετής γραῖα. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἡλικίᾳ ταύτῃ ἦτο τόσῳ ὡραία καὶ θελκτικὴ, ὥστε ὡς ἀναφέρει ὁ Εὐριπίδης, ἐπὶ τῇ θεᾷ τῆς μάγου μορφῆς της, ἐπεσεν τὸ ζῆφος ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Μενελάου, καθ' ὃν χρόνον ἦτο ἐτοιμος νὰ ὀρμήσῃ κατὰ τοῦ Πάριδος.

Μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Τρωίας, ἀφοῦ ἐπὶ 8 ἐτη ὑπέστησαν φοβεράς περιπετείας καὶ πλάνας, ἐφθασαν τέλος εἰς τὴν Λακωνίαν, ἔνθα κατὰ τὴν παράδοσιν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μενελάου, ἐκδιωχθεῖσα ὑπὸ τῶν υἱῶν του, ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς Ῥόδον, ἔνθα κατέστρεψε τὸν βίον ἀπαγχονισθεῖσα ἐκ τινος δένδρου, οἱ δὲ Ῥόδιοι πρὸς τιμὴν της ἤγειραν ναὸν ἀφιερῶσαντες αὐτὸν εἰς Ἑλένην τὴν δενδρίτιδα.

Εἰς τὸν βίον της δὲ ὑπέστη δύο ἀρπαγὰς καὶ συνεχύθη τετράκις.

Ἡ πρώτη δεκαετίας ἔτι ἐκ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀρτέμιδος ὑπὸ τοῦ ἥρωος Θησεῦς καὶ κατόπιν ὑπὸ τοῦ Πάριδος. Ἐνυμφεῦθη δὲ πρῶτον μετὰ τοῦ Μενελάου, ἐπειτὰ ἐγένετο σύζυγος τοῦ Διφίθου, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του Πάριδος, καὶ κατόπιν πάλιν τοῦ Μενελάου, ὅστις ὑπῆρξε ὁ πρῶτος αὐτῆς θαλερός καὶ γλυκὺς παρακοίτης, καὶ ὁ τελευταῖος κατὰ τὴν γεροντικὴν τῆς ἡλικίας σύντροφος.

Ἄχιλλεύς Θ. Σαμποθάκης

ΠΑΝΑΓΙΑ-ΤΗΝΟΣ

Τὰ χρόνια γύρω σου περνῶν,
ὄλα τριγύρω σου γερονδῶν.
Κ' ἡ ὄμορφη νησοῦλα ἀκόμη,
ποῦ σ' εἶτισε λατρείας γνώμη,
λύνοι κι' αὐτὴ μετὸν καιρὸ
μέσα στ' ἀχόρταγο νερὸ.

Μὰ μεσὶ στῶν χρόνων τῆ ροῆ
καὶ τῆ φθορὰ καὶ τῆ βοῆ
ἡ χάρη σου λαμπρότερη
παρήγορη φεγγοβολᾶ,
ἡ χάρη σου ὡραιότερη
στοὺς πονεμένους προσγελᾶ.
Δὲν δίνεις μόνον τὴν υἰεία,
θανματορογὴ μου Παναγία,

στὰ πλήθη ποῦ ἀπὸ τῆς σκλαβιάς τὸ μακρινὸ ἀκρογιάλι
μ' ἀγάπη ἔμπρὸς σου πέφτουνε καὶ πίστη πὺδ μεγάλη.

Ἰγεία μόνον δὲν χαρίζεις !

ἀλλ' ὡς τὰ σπλάχνα τοὺς ποτίζεις

μετὰ τὰ χουφὰ μας ὄνειρα, τὰ αἰώνια, τὰ μεγάλα !

μετὰ μὴ χουστὴν, ἀθάνατην ἐλευθερίας στάλα !

Ἄριόστομος Ηθοβελέγγιος

ΠΡΟ ΤΟΥ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΥ

... Ὡσανὰ ἐν τοῖς ὕψιστοις.
Ἀδιαλείπτως σ' ἀναζητεῖ εἰδῶλον οὐρανίας ἀγάπης καὶ ὁπότε τῆς φωτοδότου καλλιτεχνίας ἢ προστασία μ' ὠδηγήσῃ πρὸ ἐνὸς θριάμβου της, καὶ μίαν ἀνακαλύψῃ ἐκεῖ μορφήν, ἣν νὰ μὴν ἤθελον θεωρήσῃ ἑμαυτὸν παναθλιῶς βέβηλον, ἣν ἀποδώσω εἰς τὸ μειδιάμα σου, εἶμαι πανόλβιος, διότι γονυπετής, πλήρης σεμνῆς μανίας θὰ δυνηθῶ νὰ φωνήσω, σὲ λατρεύω.
Καὶ τὸ εἶπα, καὶ τὸ ἠσθάνθη ἀπειράκις, μετὰ τὰ δάκρυα, ὅσα ἔλυσαν τοὺς ἐρημικούς σου οἴκους· μετὰ τὰ πολύστενα ἄλγη, ἅτινα τοὺς σιγηλοὺς διὰ τῶν ὀλολυγμῶν των ἐτάραζον προνόους μετὰ τοὺς παλμούς, ὅσοι ἐδόνησαν τὰ στήθη μου φρίσσοντα παρὰ τοὺς ἀκινήτους κίονάς των.

Καὶ τὴν φλόγα, ἥτις μ' ἐπυρπόλει παρὰ τὸ ἱερόν των βῆμα, μετὰ τὸ τρεμαλέον τῆς ἐρημικῆς κανδύλας φέγγος, ὅπερ τοῦ σταυροῦ ἐφώτιζε τὸ ἀκάνθινον στέμμα.

Ἀπὸ τῆς μικρᾶς ὀπῆς τῶν κλειθρῶν, ὡς ἐξοριστος πέραν τῶν μεταμεσονυχτίων ὠρῶν, ποσάκις τὴν σήμερον τὴν ἱερὰν ἐπιχειρῶν περιοδεῖαν ἀνά τὸ καθεῦδον ἄστου, δὲν ἐξέθαψα τὰ ἀγνότερα τῶν βλεμμάτων, ἴσα δι' αὐτῶν σ' ἀντικρύσω εἰς τὸ βάθος τῶν ναῶν ἐσταυρωμένε μου Χριστέ !

«Σὲ λατρεύω»

Ἡ νυκτερινὴ τὸ ἤκουσε χρυσαύγια τῶν οἰκῶν σου. ὑπὸ τὰ μαρμαίροντα λαμπυρίσματα τῶν ἀσβέστων λυχνιῶν των.

Οὐδεμία ἤχῃ ἐμόναζεν ἐντὸς εἰς τὰς ἀοράτους κρύπτας τῆς χρυσῆς σιγῆς· σεπτὸν ἐκυριάρχει μυστήριον καὶ οἱ ἡρεμοῦντες θόλοι τῶν εὐαγγελισμῶν τὴν ὁμολογίαν προσεδέχθησαν τῆς ψυχικῆς ζωῆς.

Σὲ λατρεύω, ἐφώνησα, ἐξέωθεν του νυμφῶνός σου τοῦ θεσπεσίου, περιπαθῶς ἄλγῶν καὶ οἱ ἱεροὶ τῆς ἀγάπης μου φθόγγοι διέτρεξαν τὰ ἀργυρᾶ τόξα, διήλθον πρὸ τῶν ἀγίων ἠρώων σου, καὶ ἐχάθησα εἰς τὸ

στερέωμα ἐπάνω τὸ σκοτεινόν.

Καὶ ἦτο νυξ πάντοτε, καὶ οὐδέποτε προδότηρα ἑφάνη τοῦ ὡραίου μου μυστικοῦ.

Τὸ φῶς μ' ἠγνῶει, ὅπερ ἠνοίγε τὰς κεκλεισμένας τῆς νυκτός πύλας, διὰ τὸ προσκύνημα τῶν πιστῶν τῆς ἐπαύριον, ἀλλ' ἀρκεῖ, ὅτι μ' ἐγνώριζες σύ, ὁ ἀμέτρητον ἔχων τὸ ἔλεος.

Καὶ διατί σήμερον νὰ μὴ λησμονήσω τὸ πᾶν, ὅπως ἐν ἱερᾷ ἐμψυχωθῶ κατάνύξει διὰ τὴν ὥραν ταύτην τῶν ευγενῶν μου ἀπορρήτων; Εἶμαι εὐαγής. ἐσὺ λάφυρον τοῦ πεπρωμένου, ναυάγιον κοινωνικῆς θυέλλης πτωχόν, πρὸ τοῦ δικαστηρίου σου ὡς ἄσχημον ἀφιερῶθῃ ἀνάθημα ἱλαστήριον;

Τὸ κεκλεισμένον στόμα, τῆς σιωπῆς διαρρηξάν τὴν σφραγίδα δὲν ἐμόλυνε τὸ τέμενος. καὶ ἡ καρδιά διέξοδον εὐρουῖσα τὸν χεῖμαρρον ἐξώθησεν ἀπὸ τὰ ἐγκυρῆς, τοὺς ἐνόχους συγκαμιζῶτα παλμούς, τοὺς πόθους καὶ τὰ πάθη παρασύροντα βλάκας, συγκλο-

νοῦντα τὴν περιαλγῆ ἐκείνην συντριβὴν, ἐξορμοῦντα καὶ ἐκσπῶντα ὡς λάβαν αἰσθήματος περιφλεγοῦς.

Ἡ δὲ τῶν ἐξέων ἀμαρτία πάσχουσα ἦτον ἀπόβλητος προερχομένη ὡς σφάγιον τῆς γηίνης εὐτυχίας μὴ ἀναμείνασα ἢ ἀποστατικὴ τοῦ ἡθικοῦ νόμου, ὅπως ἀνοιγομένων τῶν ὀφθαλμῶν σου, κεραυνώσῃ ταύτην ἐν βλέμμα σου. ἀλλὰ προσδοκῶσα ἀπὸ τῶν θρησκευτικῶν ἐκεῖ ἀδύτων μίαν πνοὴν, ἵνα πρὸ σοῦ. ὦ μουσα οὐρανία, ἡ λύρα μου ὀλολύξουσα τοὺς στεναγμούς νὰ προσελκύσῃ πρὸς τὸν οὐρανόν ;

Διατί τοὺς γόους τῆς παραφορᾶς νὰ καταπνίξω, καὶ ὡς ἀθλία ματαιότης ὀλοφυρωμένη, «θεῖον» νὰ μὴ φωνήσω «δός μοι ἔλεος· ἐπιθυμῶ νὰ ζήσω πονῶν ὑπὲρ τῆς ἀληθείας σου, καὶ γαλήνην ποθῶν ἐν τῇ ἐρευνῇ ἀνευ ἀρῶν καὶ ἀναθέματος, ἐλεύθερος πρὸ τοῦ ἐλευθέρου σου σταυροῦ ;»

Χρ. Ἡλιόπουλος

Σ Τ Ρ Ο Φ Ε Σ

¹
Λευθεριά φύσηξε ἐδώθε
Νὰ ξεπνήσουν οἱ καιμοὶ
Ποῦ μαρμαίρον τῶσα χρόνια
Κάθε ἑλληρικὴ ψυχή.

Λευθεριά φύσηξε ἐκεῖθε
Μ' αἶμα ἢ γῆ νὰ ποτισθῇ
Ποῦ ἡ σκλαβιά τὴν πλαικόνῃ
Καὶ τὴ σκέπασε ἡ ντροπή.

Κι' ὄλοι καρτεροῦν τὴν ὥρα
Σκλάβοι, ἐλεύθεροι, μαζῇ,
Γιὰ νὰ πάρουνε στὸ χέρι
Τὸ ντουφέκι, τὸ σπαθί.

Κι' ὄλοι καρτεροῦν τὴν ὥρα
Σκλάβοι, ἐλεύθεροι, μαζῇ,
Γιὰ νὰ δώσουν ἐνωμένοι
Ἐνα ἀθάνατο φίλι.

²
Τί κι' ἂν γιορτιάζει ἡ Λευθεριά
Σὲ μὰ γωνιά μονάχη
Κι' ἡ ἄλλη Πατρίδα τὴ σκλαβιά
Καὶ τὸ σκοτάδι νᾶχη ;

Τῆς λευθερίας ἀγῆ χουστὴ
Ταχιά νὰ ξημερώσῃ
Στὴ σκλαβωμένη πέρα γῆ
Γλυκὰ νὰ μᾶς ἐνώσῃ
Καὶ στὴν φωνὴ της τὴν ψυχή
Καθένας μας ἄς δώσῃ.

Εἶναι καὶ ὁ θάνατος γλυκὸς
Σ' ἐκεῖνον ποῦ πεθαίνει
Γιὰ τῆς Πατρίδος τὴν τιμή·
Μὰ θάνατος εἶνε πικρὸς
Ὅταν κανένας σκλάβος ζῆ
Καὶ δίχως νὰ πεθαίνη.

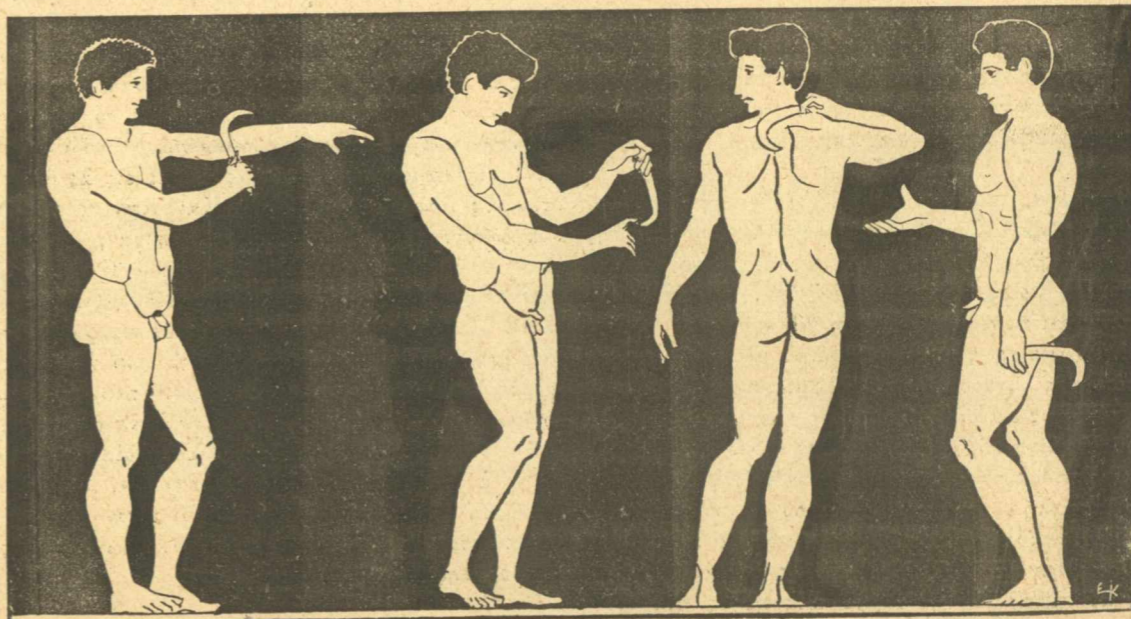
³
Πότε θᾶρθῃ ἐκείνη ἡ ἡμέρα
Ποῦ ἡ πατρίδα μας τρανῆ
Καὶ μεγάλη πέρα-πέρα
Τὰ παιδιά της θὰ χαρῆ ;

Τρέχει ἀστείρευτο τὸ δάκρυ
Τῆς ὀρφάνης, τῆς σκλαβιάς,
Ποῦ ἀπ' τὴ μὰ ὡς τὴν ἄλλην ἄκορη
Φῶς ζητοῦν τῆς λευθερίας.

Πότε θᾶρθῃ ἐκείνη ἡ ἡμέρα
Ποῦ ἡ πατρίδα μας τρανῆ
Καὶ μεγάλη πέρα-πέρα
Τὰ παιδιά της θὰ χαρῆ ;

Σκλαβωμένα ἀδέσφια ἔλατε
Κι' ἄς μὴ φοβηθῇ κανεὶς
Στὸν ἀγῶνα ποῦ ζητᾶτε
Πρῶτοι θᾶμαστέ κι' ἐμεῖς!

28 Μαρτίου Χρ. Βοῶλ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ

(Συνέχεια προηγ. φύλλου)

Ε'.

Ἀπόγευμά τι ἀπῆλθον εἰς τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Ἄρμενιστῆ, ὅπως ἴδω ἐγγύτατα τὸν φερώνυμον φάρον, οὗτινος τὸ φῶς τοςάκις ἀπεθαύμασα πλέων τὰς πλησίον θαλάσσας ἢ πλανώμενος, περὶ ἡλίου δυσμὰς καὶ νύκτωρ, εἰς τὴν ἐξαισίαν ὁδὸν ἐν Σύρῳ τὴν καλουμένην Βαπόρῖα. Περὶ τῆς καλλονῆς καὶ τῆς μεγαλοπρεπειᾶς, περὶ τοῦ ἰδιαιτάτου καὶ ὄλως ἐξαιρετικοῦ θελήτου τῆς μοναδικῆς ταύτης ὁδοῦ τῶν Βαπορίων, ἧς ἡ ἀξία μοι φαίνεται ὅτι δὲν κατενόηθη ἔτι ἐπαρκῶς παρὰ τῶν Ἑρμουπολιτῶν ἢ καὶ κατανοηθεῖσα δὲν ἐτιμήθη ὅσον ἔπρεπε καὶ ὅσον εἶνε ἀξία, πιθανῶς θὰ λαλήσω ἄλλοτε. Ἐνταῦθα δύναμαι μόνον νὰ προσθέσω, ὅτι ἡ ὁδὸς τῶν Βαπορίων εἶνε τὸ Ζάππειον τῆς Σύρου. Ἐξοχοὶ τοπογραφίαι καὶ σκηνογραφίαι ἀμφότεραι, δυνάμεναι εὐλόγως νὰ ἐμπνεύσωσιν ὑπερφανεῖας αἰσθήματα εἰς τοὺς Ἄθηναίους καὶ τοὺς Ἑρμουπολίτας, ἀποτότως δὲ ν' ἀποδεχθῶσιν ἀμφοτέραι καὶ τὴν τολμηροτέραν σύγκρισιν πρὸς οἰονδήποτε ἄλλο τοπίον καὶ τὸ μᾶλλον πεφημισμένον, μὲ τὴν ἐλπίδα, μὲ τὴν βεβαιότητα μᾶλλον, ὅτι τῆς προτιμήσεως τὸ γέρας θ' ἀπονεμηθῇ ὑπὸ παντὸς καλαισθητοῦ καὶ ἀμερολήπτου εἰς τὴν θαυμασίαν τῆς Σύρου ὁδὸν καὶ τὸ ἐξοχὸν τῶν Ἀθηῶν σκηνογράφημα.

Ὅπως φθάσω εἰς τὸν Ἄρμενιστὴν, διῆλθον διὰ τῆς ὄφρου τῆς μικρᾶς καὶ ἀποτόμου λοφοσειρᾶς τῆς προσκειμένης εἰς τὸν αἰγιαλόν. Ὁ ἥλιος ἐσπινθηροβόλει χωρὶς νὰ φλέγη. Ὁ βορρᾶς ἠμβλυνε τὰς αἰχμὰς τῶν βελῶν τοῦ λαμπροῦ Ἐκνήδου, ὅστις ὑπερῆφανος διότι ἐφώτιζε τὸ ἐγγὺς λίκνον αὐτοῦ, ἐδιφρηλάτει φιλαρέσκως ὑπερθεν, καταπέμπων ἐπὶ τὴν Δῆλον καὶ τὰς ἄλλας Κυκλάδας φιλοστοργώτερον τὸ ἀκτινοῦφαντον βλέμμα ἀπὸ τοῦ σελαγιζόντος αὐτοῦ ὄφθαλμοῦ. Διῆλθον πρὸ τῆς πύλης ἀγροτικῶν οἰκίσκων οἷτινες μεμονωμένοι ὡς εἶνε, καλοῦνται ἐν τῇ νήσῳ χωριά. Μὲ συνεκίνοι τὸ ἐγκάρδιον τῶν χωρικῶν προσφώνημα, οἷτινες ἀκούοντες τὸ ὄνομα συμπολίτου, ἐξήρχοντο ἵνα χαιρετίσωσιν τὸν διαβάτην, ὅστις ἐκ τῆς νήσου τῶν καταγόμενος καὶ αὐτός, καίτοι μὴ ζῶν ἐν τῇ νήσῳ, καὶ μὴ συνεχῶς ἐπισκεπτόμενος αὐτὴν, δὲν τὴν ἀγαπᾷ ὅμως ὀλιγώτερον διὰ τοῦτο, οὐδ' ὀλιγώτερον ρεμβάζει αὐτὴν καὶ τοὺς κατοικοῦς τῆς,

Τὸν κῶνον τοῦ φάρου τοῦ Ἄρμενιστῆ προσεῖδον εὐθὺς ὡς ἀφῆκα τὸ τελευταῖον μεμονωμένον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ χωριό. Τὸ κτίριον εἶνε καλόν, καλλίτερος ὁ φανός, καλλίστη δὲ ἡ θεὰ. Ἀπρόσκοπτος ἀναπετάννυται πρὸς τὴν Χίον ἢ θάλασσα. Ὁ ναύτης καταλείπων μόλις τὴν ἐσχατιὰν τοῦ μεσημβρινοῦ ἀκρωτηρίου τῆς ἀνθοσπάρτου καὶ μαρτυρικῆς νήσου, διακρίνει εὐθὺς ἀμέσως, κατὰ τὴν νύκτιον ὥραν, τὸ φῶς τοῦ Ἄρμενιστῆ, διττὴν ἐπαγγελλόμενον ἐπικουρίαν καὶ ἐλπίδα τῆς ἐλευτέρας ἑλληνικῆς γῆς ἀφ' ἐνός καὶ τὴν ἀσφαλῆ ὁδηγίαν ἀφ' ἑτέρου εἰς νύκτα θυέλλης ἀναμέσον οἰδαλέων ὑγρῶν βαράθρων καὶ κυθμώνων ἀπίστου καὶ ἀγρίας θαλάσσης. Πρὸς βορρὰν ὑψοῦται ὁ Τσικνιάς καὶ ἄλλαι τῆς Τήνου ἀπορρώγες, διὰ στε-

νοῦ θαλασσίου πόρου, ὃν ἀδιαλείπτως συνταράσσει τοῦ Ποσειδῶνος ἢ ἀνήσυχος μῆνις. χωριζόμεναι ἀπὸ τῆς Μυκόνου. Ἐκεῖ, ἀειτάραχος καὶ ἀκαταπύνητος, πνευστικῶς ἀδιαλείπτως ὁ ἀσκὸς τοῦ Αἰόλου. Ἄριστερὰ πρὸς τὴν δύσιν φαίνεται ἡ Σύρος, καὶ ἀπωτέρω αἱ ἄλλαι τῶν Κυκλάδων Νύμφαι ἐπιχαρίτως ὑψούμεναι ἀπὸ τῆς κυανῆς θαλάσσης, περιστερὰ οἰοεῖ, ἀναστείλασαι πρὸς τὸν ἄνεμον τὴν πτῆσιν αὐτῶν, ἢ ἐνάλλαι Νηρηίδες ἐγείρουσαι ὑπερθεν τοῦ κύματος τὴν περικαλῆ κεφαλήν, ἣν ὁ δῖος αἰθῆρ καὶ ἡ κούφη νεφέλη προσψαύει κατὰ τὴν κόμην, ἐνῶ ἠδονικῶς φιλεῖ τὰ σφυρὰ λευκούανον κῦμα, ἀβρῶς περιλείχον τὰς παραλίας. Μεσημβριώτερον ἔτι φαίνεται ἡ Ρήνεια καὶ ἐγγὺς αὐτῆς ἡ Ἱερὰ Δῆλος. Τὸ φῶς κυριαρχεῖ πανταχοῦ. Σαφῶς πείθεται τις, ὅτι ἐκεῖ, καὶ μόνον ἐκεῖ, ἠδύνατο νὰ γεννηθῇ ὁ ἐκπαγλὸς τῆς ἐκθαμβούσης ἀκτινοβολίας Θεός. Φωτὸς χλαῖνα ἔχει τὰ πάντα ἐνδύσει, καὶ τῆς θαλάσσης ἢ διαύγια εἶνε τοιαύτη καὶ τῆς ἡλιακῆς λαμπρότητος ἢ δύναιμι καὶ ἀδρότης τοςάυτη, ὥστε σχεδὸν ἀναγινώσκει τις εἰς τὰς ἐγγυτέρας ξηρὰς καὶ εἰς τὸ βάθος τοῦ Ἰσημερίου. Νοεὶ τις ὅτι ὀρθῶς ὑπὸ τοιοῦτον οὐρανὸν, ἐπὶ τοιαύτης θαλάσσης ἐβλάστησαν καὶ ἐκραταιώθησαν οἱ θελγοντες μῦθοι τῶν Θεῶν καὶ τῶν ἡμιθέων, τῶν Νυμφῶν καὶ τῶν Νηρηίδων, τῶν Τριτώνων καὶ τῶν δελφίνων. Βαθεῖα σπήλαια χαίνουσιν εἰς τὰς βορείας τῆς νήσου ἀκτὰς. Ἡ βία τοῦ ἀνέμου παρεκώλυσε με νὰ τὰς ἐπισκεφθῶ, διότι οὐ μόνον ἀλίμενος, ἀλλὰ καὶ ἀκρῶς ἐπικίνδυνος εἶνε ἡ ἐν ὄρῳ βορρᾶ ἀκτοπλοία τῆς βορείας τῆς νήσου καὶ βραχυδεστάτης παραλίας. Τινὰ τῶν σπηλαίων τούτων ἔχουσι τοσοῦτον εὖρος καὶ ὕψος, ὥστε, καθ' ἃ μοι ἔλεγον, πλησίστιος λέμβος δύναται ἀνέτως νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ ναυλοχῆ εἰς τοιαῦτα ἐπικίνδυνα ὀρύγματα. Ἐλπίζω, ὅτι ταχῶς θὰ ἐπισκεφθῶ ἐκ νέου τὴν νῆσον ὅτι ἀλιεύς καὶ ἐγὼ θὰ ἀλιεύσω μετὰ τῶν ἀλιέων ἐγειρόμενος τὰς μεταμεσονυκτίους ὥρας, κραδαίνων τὸν κάμακα, βυθίζων τὰ δίχτυα εἰς τὴν θάλασσαν, ἀνέλκων μετὰ ὥρας αὐτά, ἀθροίζων εἰς τὸ κύτος τῆς λέμβου τὴν ἀπὸ τῆς ὑγρᾶς ἐκτάσεως σπαίρουσαν καὶ σπαργῶσαν λείαν, ὅτι θὰ ἀποθῶ μετ' αὐτῶν εἰς τὴν ἀκτὴν, παρασκευάζων τὸ λιτὸν πρόγευμα, συλλέγων καὶ ἀνάπτων τὰ φρύγανα, ἐφ' ὧν ἐρυθρότεροι θ' ἀποθῶσιν οἱ ὅπιοι ἐρυθρίνοι καὶ ἡ ἄλλη πλουσία λεία τοῦ ὑγροῦ βασιλείου. Τρέφω τὴν ἐλπίδα, ὅτι θὰ ἀντλήσω χρώματα ἀπὸ τοῦ φυσικοῦ ὅπως περιγράφω ἡμέραν τινὰ τὸν ποικίλον βίον τῶν νησιωτῶν, τὰς τύχας τῶν, τοὺς φόβους καὶ τὰς ἐλπίδας τῶν, τοὺς κινδύνους εἰς οὓς εἶνε ἐκτεθειμένοι, τὰς ἀθῶας χαρὰς εἰς ἃς διανοίγουσι τὴν ἀπείριστον ψυχὴν τῶν. Καὶ ἀπὸ τὸ κράτος τῆς Ἀμφιτρίτης ὁρμῶν πρὸς τὴν Δήμητραν, ἀγρότης ἦδη, θὰ γευθῶ τῶν ἠδονῶν τοῦ ἀγροτικοῦ βίου, τοῦ θέρου καὶ τοῦ τρυγητοῦ, ὅτε σκιαδοφοροῦσαι κόραι, χειρόκτια φέρουσαι εἰς τὰς χεῖρας, ὅπως προσφλάξωσι τοὺς δακτύλους τῶν ἀπὸ τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ἡλίου, καταρρίπτουσι τὸν στάχυν καὶ πληροῦσι σταφυλῶν τοὺς κοφίλους. Ἡ ὥρα τοῦ ἔτους δὲν ἦτο ἡ ἐπιτηδεῖα ἢ ὁρμὴ τῶν ἐτησίων, κωλύουσα τὴν νασιπλοίαν καὶ τὴν ἀλιείαν, ἐκράτει ἔτι. Καὶ τὸ φθινόπωρον, μὲ τὴν διαφορὸν κάλλους μελαγχολίαν αὐτοῦ, εἶχεν ἀρχίσει νὰ ἐπιφαίνεται ἦδη ἐπὶ τῶν κιτρίνων ἀγρῶν καὶ τῆς φυλλορροούσης ἀμπέλου.

* *

Ὁ ἐν Τήνῳ ἱερός Ναὸς τῆς Εὐαγγελιστριάς.

Ἀπεθαύμαζον τὴν ἀπὸ τοῦ Ἄρμενιστῆ σκηνογραφίαν. Μεγαλεῖον ἐξ ὑπαμοιβῆς ἀγρίων καὶ πρᾶον ἀποπνέει ἡ τοπογραφία. Κάτω βρυχᾶται τὸ κῦμα. Ἐμπλεον θυμοῦ ἐπέρχεται μανιωδέστερον, πλήσσει τὸν βράχον καὶ ὀπισθοδρομεῖ διὰ νὰ ἐπιπέσῃ ὀρμητικώτερον. Ἄλλ' ὁ γίγας ἀπροσπεκτεῖ εἰς τὰς ὁρμὰς τοῦ παιδίου. Βαθεῖαι χαράδραι, δυσχερεῖς τὴν ἀβόδον, εἰς ὑψηλὰς καὶ ἐπιμήκεις ἐσοχὰς σχίζουσι τὴν περιοχὴν. Αἰώνιος μυχιδὸς ἀκούεται ἐκεῖ, ἀπὸ τῶν ἀνακυκωμένων σπλάγγων ἀειταράχου θαλάσσης ἐκπορευόμενος. Οἱ ἀκανθῶδεις θαμνίσκοι οἱ μόλις καὶ ἀραιῶς ὑφέροντες εἰς τὰ ἀνώτατα τοῦ ἀκρωτηρίου στρώματα, σαλεύονται μέγρις ἐκπάσεως ἀπὸ τοῦ ἀκατασχέτου βορρᾶ. Ἐρημία κρατεῖ εἰς τὴν ξηράν, καὶ ἐρημία ἀπλοῦται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἄλλ' ἐν μέσῳ τῆς ἐδιπλῆς ἐκείνης ἐρημίας ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε μόνος ἐκεῖ. Ἐχεὶ τὴν συντροφίαν τῆς φύσεως, τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ αὐστηρὰν τῶν στοιχείων μουσικὴν, ἀλλ' ἔχει ἰδίως τὸν ἴδιον ἑαυτοῦ ἐνδόμυχον κόσμον, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ ζῆ. Πάσχει, ἀπολαμβάνει, χαίρει, οὐδύρεται καὶ μελετᾷ. Ὁ ἐτωτερικός κόσμος! Καὶ ποῖος δὲν ζῆ κατὰ προτίμησιν ἐντὸς ταῦ κόσμου τούτου! Καὶ ποῖος δὲν ἠσθάνθη τὴν εὐφρόσυτον ἠδονὴν καὶ τὸ ἄλγος ἐναλλάξ τοῦ κόσμου, οὗτινος αὐτὸς ὑπῆρξεν ὁ δημιουργός, καὶ ὃν διὰ τῆς ἰδίας βουλήσεως καὶ τοῦ ἰδιοῦ πνεύματος φωτίζει καὶ σκοτίζει, αἶρει καὶ ταπεινοῖ, θεμελιοῖ καὶ συντρίβει! Καὶ ποῖος ἐνώπιον τῶν μεγάλων φυσικῶν σκηνῶν καὶ ἀλλοιώσεων, ἀποθαυμάζων τὰς ἀδιαλείπτους ἐναλλαγὰς τῶν πρὸ αὐτοῦ φαινόμενων, δὲν συνεστᾷλη

βαθύτερον ἐντὸς τοῦ ἰδιοῦ ἑαυτοῦ κόσμου καὶ ἐνώπιον τῆς σιωπηλῆς καὶ ἀκρας πέριξ αὐτοῦ μονώσεως! Ποῖος δὲν εἶδεν ἑαυτὸν εἰς πολυτάραχον κοινωνίαν βεβουλισμένον, εἰς τὴν κοινωνίαν, ἣν αὐτὸς ἐδημιούργησε, καὶ δὲν ἠσθάνθη κατακλιπούμενα τὰ ὄρα αὐτοῦ ἀπὸ τὰς μυρίας τῶν ἰδίων ἑαυτοῦ κατασκευασμάτων φωνὰς, ὅτε ἐλπίδας καὶ θελοῦσας ἐπαγγελίας φθειγμένους, καὶ ἄλλοτε ὀδυνης ῥήματα καὶ σκιερὰς ἀπογνώσεως φωνὰς τονίζουσας;
(ἀκολουθεῖ) Σ. Π.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ

Διὰ τὰ «Παναθήνια».

Πολὺ ἀστείος εἶνε τῇ ἀληθείᾳ ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἡ διεύθυνσις τῶν «Παναθηναίων» θέλει ἀναφῆρῃ πάλιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τὸ πολυθρύλητον γλωσσικόν «μας» ζήτημα. Καυχᾶται ὅτι τὰ «Παναθήνια» εἰς ὄλην τὴν μέγρι τοῦδε πορείαν τῶν ἐτήρησαν μίαν ἐλευθέραν, ἀμερόληπτον καὶ ἀφανάτιστον στάσιν ἀπέναντι τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος, καὶ ὅμως ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον καθορίζει καὶ προβάλλει τὴν ἐξετάσιν τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος εἶνε μεροληπτικώτατος ὑπὲρ τῆς καθαρειούσης. Οὕτως ὁμολογεῖ μὲν ὅτι «μονομερῆς καὶ σχολαστικὸς εἶνε ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον τὸ ζήτημα ἐξητάσθη καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἐξετάζεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μέχρι σήμερον», καὶ θέλει νὰ δώσῃ «νέαν τροπὴν πρακτικὴν εἰς τὴν ἐρευναν τοῦ ζητήματος». Καὶ ὅμως δὲν ἐρωτᾷ τὸ πρακτικώτατον τοῦτο: Πόσον καὶ ποῖον

— Εὐχαριστῶ!... μὰ δὲν ἦταν δὰ κι' ἀνάγκη!... Τί νὰ σοῦ πῶ; κατὰ πῶς ἔμαθα ἐγώ, ἀπ' τὴ δουλα ποῦ εἶχε ὁ κύρ Γιάγκος, ὁ γάμος αὐτὸς ἔγεινε ἴλιγο μυστικός. Ἐτσι τῶρα τὰ λέμε οἱ δυὸ μὰς κι' ἄς εἶνε.

— Αἴγε λοιπόν!...

— Νά, ὁ κύρ Γιάγκος τοῦ τὴν κατάφερε πολὺ ἄσχημα ἐνὸς φίλου του ἀπ' τὴν Κάρυστο!...

— Ἐμένα!...

— Τοῦ λόγου σας εἰσθ: ὁ κύρ Νίκος... Πῶ. πῶ! Σκότωμα θέλεις!...

Ὁ Νίκος ἀνετριχίασεν ὄλος. Μία ἡλεκροκὴ ρίγωσις περιέλουσε τὸ σῶμα, μία θάμβωσις ἐκάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ κατόπιν μία βιαία κυκλοφορία διετάρασσε τὸ σῶμά του.

— Ἀκοῦς τὸν παληάνθρωπο, ἐξηκολούθησε τὸ γράδιον μὲ ἐνδύμυχον εὐχαρίστησιν διὰ τὴν ἐπισημότητα μεθ' ἧς περιεβλήθησαν αἱ ἀνακοινώσεις της, νὰ παντρευτῆ τὴν ἀρραβωνιαστικὴ σου καὶ νὰ κουντίση κι' ἐνα σπῆτι στὸ δρόμο τῆς Κηφισσίας...

Ὁ Νίκος ἔμεινε κεραυνόπληκτος. Αἱ τελευταῖαι αὐτὰι λέξεις τῆς γραίας συνεκλόνησαν τὴν καρδίαν του καὶ μία φρικώδης παραζάλη συνέθλιψε ἰσχυρῶς τὸν νοῦν του. Προσεπάθησε νὰ καταστείλῃ μὲ ὄλην τῶν δυνάμεων του τὴν φρικτὴν ταραχὴν καὶ φρίσσαν ὄλος εἰσῆλθε ἐντὸς τῆς ἀμάξης εἰπὼν εἰς τὸν ἀμαξηλάτην διὰ φωνῆς σχεδὸν ἐσθεσμένης εἰς τὴν ὁδὸν Κηφισσίας!...

Καὶ ἄμα ἡ ἄμαξ δρομικῶς ἐλαύνουσα εἰσῆρχετο ἐν αὐτῇ προσεκάλεσε παρατυχὸν χαμίνιον, εἰς ὃ ἐνεχείρισε βραχὺ γραμμάτιον μὲ τὴν ἐντολὴν νὰ δοθῆ εἰς τὴν ἰδίαν Νίαν.

Ἡ χεὶρ του τρέμουσα εἶχε χαράξει εἰς αὐτὸ τὰς ἐξῆς ὀλίγας λέξεις:

Νίνα

«Ἐὰν τὸ ἐσπέρας εἰς τὰς ἐννέα ἀκριβῶς δὲν εἶσαι »εἰς τὸν κῆπον, ἡ ψυχὴ μου θὰ θεῖ κατὰρᾶται αἰωνίως »ἀπὸ τὰ ὕψη».

ΝΙΚΟΣ

(Ἐπιταί τὸ τέλος)

Δλ. Ἀναγνωστόπουλος.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Κρόμβελλ. Ἐν μικρᾷ ἤδη ἡλικίᾳ, ἐνῶ εἰσέτι ἐσπούδαζεν ἐν τῷ σχολείῳ ἔσχε τὴν ἐξῆς ὀπτασίαν. Αἰφνης τὰ παραπετάσματα τοῦ παραθύρου ἤνοιγαν καὶ μία γιγαντιαία γυνὴ ἐπεφάνη αὐτῷ, ἥτις τῷ ἀνήγγειλε τὸ μέλλον μεγαλειῶν του τὴν ὀπτασίαν ταύτην βραδύτερον ὁ Κρόμβελλ ἐν τῇ δόξῃ του εὐρισκόμενος ἠρέσκετο συχνὰ νὰ διηγῆται. Ὁ ἔκτακτος οὗτος ἀνὴρ, ὅστις ἀπὸ τῆς θέσεως ὑπηρετοῦ παρὰ κληρικῶν τινι ὑψώθη εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἀγγλίας ἐπιδείξας ἔκτακτα προτερήματα ἐξόχου στρατηγοῦ, ἦν μέχρι τοῦ 43ου ἔτους τῆς ἡλικίας ἀσημὸς τις φανατικὸς πουριτανὸς μὲ τὴν βίβλον πάντοτε ὑπὸ μᾶλης. Αἰφνης δὲ ἐγένετο μεγαλοφυῆς στρατιωτικὸς καὶ ἐξόχος πολιτικὸς καὶ εἶτα ἀνέλαβε τὰς ἡνίας τοῦ κράτους, ἀφοῦ ἐκαρτόμησε τὸν νόμιμον βασιλέα τῆς Ἀγγλίας καὶ διέλυσε τὸ κοινοβούλιον. Ἦν λίαν παράφορος καὶ ἀνησύχου χαρακτῆρος, συχνάκις δὲ ὠμίλει πρὸς τὸν στρατὸν τῆρῶν θέσιν ἐμπνευσμένου ἔπασχε κατὰ περιόδους ἀπὸ μελαγχολίαν καὶ ὑποχονδρίαν, καὶ

πολλάκις ἀνευ λόγου νομίζων ὅτι πλησιάζει ὁ θάνατος, ἔστειλε νύκτωρ τοὺς ὑπηρετάς πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἱατροῦ αὐτοῦ Huntington. Ἦτο πάντοτε ρευμῶδης, κατηφῆς, μελαγχολικὸς, ὑποχονδρικός καὶ ἐστατικός, σκεπτόμενος περὶ Θεοῦ, περὶ ζωῆς, περὶ θανάτου, καὶ πρὸ πάντων περὶ τοῦ δόγματος τοῦ προορισμοῦ. Καθ' ὄλον τὸν βίον ἡ νευροπαθεικὴ ἰδιοσυγκρασία αὐτοῦ διαφαίνεται ἐν ταῖς πράξεσι καὶ τῇ διαγωγῇ του.

Μία ἐκ τῶν θυγατέρων του ἀπέθανεν ἐκ μελαγχολίας.

Σίμων Ἀποστολίδης.

ΑΝΔΡΕΑΣ Β. ΣΚΑΛΤΣΟΔΗΜΟΣ

Ἀπέθανε! Τίς θὰ τὸ πιστεύσῃ; Τίς θὰ πιστεύσῃ ὅτ τὸν χαλύβδινον ἐκείνον τὴν θέλησιν καὶ τὸν χαρακτῆρα ἀνδρα, ἠδυνήθη νὰ καταβάλῃ δυνάμεις τις—ἔστω καὶ ἡ ἀκατάβλητος δυνάμις τοῦ θανάτου. Καὶ ὁμως ἀπέθανε. Καὶ μαζὶ μὲ τὴν τελευταίαν του πνοήν, ἀπέπησαν ὄλαι αἱ γλυκεῖαι ἐλπίδες τῆς Τριχωνίας, ἐσθῆθησαν ὄλα τὰ μεγάλα της ὄνειρα· μαζὶ του ἐξέπνευσεν ἡ δαφνοστεφῆς γενεὰ τῶν περιφήμων Σκαλτσαίων, τῶν ὁποίων τὴν ἀνδρείαν, τὴν φιλοπατρίαν καὶ τὴν ὑπὲρ τῆς πατρίδος αὐταπαρνήσιν, παρέδωκεν εἰς τὰ πτερὰ τῆς ἀθανασίας ἡ Δημοτικὴ Μοῦσα...

Γόνος μίας τῶν ἐνδοξότερων καὶ ἱστορικωτέρων οἰκογενειῶν τῆς Τριχωνίας ὁ Ἄνδρ. Σκαλτσοδήμος, νεαρῶτατος ἐπέδοθη εἰς τὸ εὐγενὲς στάδιον τῶν πολιτικῶν ἀγώνων. Πεπροικισμένος δὲ φύσει μὲ χρηστότητα ἤθους ἐκλεκτὴν, μὲ εὐγένειαν χαρακτῆρος μοναδικήν, μὲ τιμιότητα καὶ δραστηριότητα οὐχὶ κοινήν, δὲν ἦτο δυνατὸν, ἢ νὰ ἐφεκλύσῃ τὴν συμπάθειαν τῶν συμπολιτῶν του. Καὶ ἀληθῶς ἡ ἐπιτυχία ἐπέστεψε τὴν πρώτην ἐμφάνισιν του. Τὸ πρῶτον ἐξελέγη δήμαρχος, εἶτα δὲ βουλευτῆς, μέχρι τέλους τοῦ βίου του διατελέσας τοιοῦτος, ἐπαξίως αἰετοπε ἀντιπροσωπεύσας τὴν ἐπαρχίαν του ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ καὶ τῆς ὁποίας τὰ συμφέροντα ὑπεστήριξε μετὰ θερμῆς πάντοτε καὶ αὐταπαρνήσεως, μετ' ἐνδιαφέροντος καὶ στοργῆς ὄντως πατρικῆς. Ἡ Τριχωνία ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μεγαλόφρονος ἐκείνου ἀνδρός, ὅστις ἐζωοποιεῖ καὶ ἐνεσάρκωνε τὰ χρυσᾶ ὄνειρα καὶ τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντός της, ἀπώλεσε τὸν μοναδικὸν ὑποστηρικτὴν της, τὸν τειμημένον ἀντιπρόσωπόν της, τὸν φιλόστοργον πατέρα της· ἔχασε ἓνα γόνον ἐνδοξῶν γονέων, ἓνα βλαστὸν, μίαν δόξαν της ἀπώλεσε ὅ,τι εἶχε προσφιλές καὶ ἱερόν, ὅ,τι ἠγάπα καὶ ἐλάτρευε... N. Z.

Φυλλίς. Περιοδικὸν δεκαπενθήμερον εἰκονογραφημένον ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Κεφαλᾶ.

Πλουσία ἐκλεκτῆ πάντοτε ἡ ὕλη αὐτοῦ· τὸ συνιστῶμεν θερμῶς. Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ «Φυλλίς» ὁδὸς Σολωμοῦ 17.

Παναθήναια κωμῆδία ἔμμετρος εἰς πράξεις τρεῖς ὑπὸ Ἀνδρέα Νικολάρου. Ὁ ποιητὴς εἶναι τόσοσ γνωστὸς εἰς τὸν φιλολογικὸν μὰς κόσμον ὥστε θεωροῦμεν περιττὸν πᾶσαν κρίσιν καὶ πᾶσαν σύστασιν. Ἐκαστον ἀντίτυπον τιμᾶται δραχ. 2.

Τύποις Νομικῆς